

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/61/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815202975
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5815202975.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matka Q. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., B. č. XXX/XX-XX, prechodne bytom D., C. B. U. A. č. XXX/XX a otec M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXXX/XX, D., právne zastúpený JUDr. Jánom Vajdom, advokátom, so sídlom N. C.. XXX, C., v konaní o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, v štádiu konania o nariadenie predbežného opatrenia, v konaní o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/53/2015-144 zo dňa 11. augusta 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/53/2015-144 zo dňa 11. augusta 2015 m e n
í tak, že n a r i a ď u j e toto predbežné opatrenie:

Maloletý B. A., nar. XX.XX.XXXX sa predbežne z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca M. A., nar. XX.XX.XXXX.

Matka Q. N., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého B. A. sumou 27,13 Eur mesačne.

Matka maloletého B. je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým dieťaťom každý víkend v nepárnom týždni vždy v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý utorok a štvrtok v párnom týždni vždy v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod..

Otec je p o v i n n ý maloletého na stretnutie pripraviť a poskytnúť súčinnosť pri výkone práva styku.

Matka je o p r á v n e n á a p o v i n n á maloletého prevziať a odovzdať v bydlisku otca.

Toto predbežné opatrenie zanikne dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 1P/53/2015.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa otec domáhal zverenia maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti a zároveň uloženia povinnosti matke platiť na výživu maloletého dieťaťa sumou 27,13 Eur, to všetko do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej.

V dôvodoch svojho rozhodnutia konštatoval, že otec podal v poradí druhý návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým opätovne žiadal zveriť dieťa do svojej starostlivosti a matke uložiť povinnosť prispievať minimálnou sumou na jeho výživu. Súd z návrhu nezistil žiadne závažné skutočnosti, pre ktoré je potrebné dočasne upraviť pomery. Otec v návrhu všeobecne popisuje dôvody bez toho, aby skutočnosti ním tvrdené hodnoverným spôsobom osvedčil. Práve z výsluchu otca a matky

maloletého B. na pojednávani vyplývalo, že maloletý B. je v starostlivosti oboch rodičov striedavo v trvaní jedného týždňa. Tak otec, ako aj matka nepotvrdili žiadne problémy pri preberaní dieťaťa, či od druhého rodiča alebo z predškolského zariadenia, ktoré maloleté dieťa navštevuje. Z ich vyjadrení vyplývalo, že náklady na potreby dieťaťa počas pobytu dieťaťa u jedného z rodičov platí ten rodič, ktorý aktuálne zabezpečuje osobnú starostlivosť. Poplatky za predškolské zariadenie platia obaja rodičia v rozsahu 1 z mesačnej úhrady. Tvrdenie otca o odchode matky do zahraničia s maloletým dieťaťom nebolo preukázané a ani žiadne skutočnosti nenasvedčujú tomu, že matka tak mieni urobiť. Súd z dôvodu nezistenia skutočností, pre ktoré by bolo potrebné predbežne upraviť pomery účastníkov konania, návrh otca zamietol. Súd je presvedčený, že ak rodičia vedia komunikovať ohľadom potrieb maloletého dieťaťa, aj keď ich vzájomná komunikácia je skôr útočná, je predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa, aby sa jeho citový vzťah neprerušil so žiadnym z rodičov. Z hľadiska právneho posúdenia veci okresný súd vychádzal z ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 1 a 4, § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že sa návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovie. Namietal, že v napadnutom uznesení je nesprávne označený kolízny opatrovník, nesprávne je označená adresa matky maloletého, ktorá sa aktuálne zdržuje na adrese v D., C. B. U. A. č. XXX/XX. Okresný súd nerozhodol v zákonnej sedemdňovej lehote na rozhodnutie o danom predbežnom opatrení v zmysle § 75 ods. 5 veta prvá O.s.p.. Ďalej v odôvodnení uznesenia absentuje právne posúdenie veci, pretože uznesenie neobsahuje odkaz na žiadne ustanovenie zákona, podľa ktorého súd vo veci konal a rozhodol. Okresný súd sa riadne nezaoberal argumentami odvolateľa a dôkazmi preukazujúcimi potrebu nariadenia predbežného opatrenia. Nie je pravdivé tvrdenie súdu, že z návrhu nezistil žiadne závažné skutočnosti, pre ktoré je potrebné dočasne upraviť pomery. Závažným dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodná obava, že matka maloletého spolu s maloletým B. navždy odíde do Švajčiarskej konfederácie. Matka a aj jej priateľ B. I. pracujú vo Švajčiarsku a vzhľadom na neexistenciu rozhodnutia súdu o zverení maloletého B. do osobnej starostlivosti niektorého z rodičov, matke maloletého v súčasnosti nič nebráni v trvalom odchode do zahraničia. V prípade úspechu v konaní by musel absolvovať dlhotrvajúce konanie o uznanie rozsudku slovenského súdu vo Švajčiarskej konfederácii s neistým výsledkom. Na pojednávani dňa 24.07.2015 bolo preukázané, že matka maloletého má zlé vzťahy so svojimi rodičmi, na Slovensku nemá žiadne zázemie a ani žiadny majetok. Striedavá starostlivosť o maloleté dieťa trvala iba do 17.07.2015. Nie je teda pravdivé tvrdenie súdu, že o maloletého B. sa obaja rodičia v súčasnosti striedavo starajú. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie súdu, že nie sú žiadne problémy pri preberaní maloletého B.. Odvolateľ a ani matka maloletého v súčasnosti nedokážu vzájomne komunikovať vo veci maloletého dieťaťa, čo sa prejavilo i na pojednávani súdu. Matka účelovo klame, mení svoje stanoviská, tak že jej nemožno veriť. Maloletý B. nemá žiadny pozitívny citový vzťah k svojej matke, bojí sa jej, pretože ho často bila a kričala na neho. Maloletý B. plače, keď má ísť k svojej matke a odmieta k nej chodiť. U matky strávil maloletý B. veľmi málo času a pokiaľ bolo dieťa v striedavej starostlivosti, táto mala zlý vplyv na maloletého, pretože maloletý B. mal psychické problémy. Matka s ním odmieta komunikovať a všetky problémy rieši cez políciu. Zdôraznil, že matke nemožno veriť, táto nepozera na záujem dieťaťa, ale iba na svoj vlastný záujem a svoj vlastný prospech.

Napriek výzve zo strany okresného súdu matka ani kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřili.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a to z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd nepostupoval správne, keď napriek zistenému skutkovému stavu zamietol návrh otca na vydanie predbežného opatrenia, t. j. dočasne neupravil práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu.

Na základe zisteného skutkového stavu odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletému B. z dôvodu, že rodičia, ktorí spolu nežijú, sa o nich nedokážu dohodnúť, a preto dočasná úprava pomerov je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa.

Z výpovede otca na pojednávaní dňa 24.07.2015 vyplynulo, že tento podáva návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu obavy, že matka maloletého spolu s maloletým B. opustí územie Slovenskej republiky a odíde do Švajčiarska, kde sa v súčasnosti zdržiava jej priateľ B. I., s ktorým matka plánuje spoločnú budúcnosť. Ohľadom morálneho profilu matky predložil otec súdu erotické inzeráty zo švajčiarskych serverov, z ktorých je zrejme, že na týchto inzerátoch je zobrazená matka maloletého, ktorá ponúka poskytovanie služieb v erotických masážnych salónoch. Napriek tomu, že matka je evidovaná ako nezamestnaná bez príjmu, má dostatok finančných prostriedkov práve z práce vykonávanej vo Švajčiarsku. Aj napriek nadštandardným príjmom matka navrhovala výživné iba vo výške 50,00 Eur mesačne. Opakovane matka navrhovala otcovi, aby si vzal syna, pretože pokiaľ by ho mala ona v starostlivosti musela by ostať trvale na území Slovenska a zarábala by podstatne menej, čo by ju neuživilo. Otec potvrdil, že spolu s matkou bývali v spoločnej domácnosti do konca roku 2014. Spoločnú domácnosť opustil aj s maloletým synom, po tom ako ho matka maloletého B. vyhodila z domu. Od odchodu zo spoločnej domácnosti výchovu dieťaťa zabezpečoval otec, nakoľko matka sa o dieťa nemohla starať, pretože absolvovala operáciu prsných implantátov na súkromnej klinike v Prahe, následne si nechala odstrániť strie, absolvovala autoškolu a pod.. O dieťa sa matka nedokáže postarať ani v čase, keď má dieťa zdravotné problémy napr. zápal priedušiek.

Z výpovede matky na súdnom pojednávaní dňa 24.07.2015 vyplynulo, že matka predbežne súhlasila s tým, aby výchovu maloletého B. zabezpečoval otec. Následne svoj zámer prehodnotila a navrhovala, aby bolo dieťa zverené do jej výchovy, pretože otec dieťa používa ako zbraň voči matke. Striedavú starostlivosť nepovažuje za správne riešenie, pretože medzi rodičmi nie je dobrá komunikácia a dieťa by samo nevedelo, kde patrí. Pokiaľ pracovala vo Švajčiarsku, pracovala na živnosť ako kozmetička a masérka na základe povolenia, ktoré jej vydal imigračný úrad. Od januára 2015 je dobrovoľne nezamestnaná. Fotografický materiál, ktorý je súčasťou súdneho spisu, vyhotovoval otec maloletého. Nebola ochotná označiť adresu miesta, kde naposledy pracovala, avšak poprela, že by poskytovala erotickú masáž. K tvrdeniam otca, že užívala drogy uviedla, že posledný rok drogy vôbec neužívala. Rovnako alkohol požíva iba spoločensky. Pripustila, že je vulgárna voči otcovi, avšak iba vtedy, keď jej nadáva aj on. Pokiaľ ide o jej pracovné zaradenie, mala záujem ísť pracovať do Nemecka, ale keďže jej priateľ v súčasnosti pracuje vo Švajčiarsku, do budúca nemá ešte jednoznačnú predstavu, kde bude pracovať. Avšak zdôraznila, že na Slovensku nedokáže zarobiť dostatok finančných prostriedkov, a preto aj v súčasnosti je dobrovoľne nezamestnaná.

Otec maloletého dieťaťa podaním zo dňa 07.08.2015 oznámil okresnému súdu, že dňa 30.07.2015 absolvoval s matkou pohovor na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, kde rodičia uzavreli rodičovskú dohodu ohľadom predbežnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Z úradného záznamu vyhotoveného dňa 30.07.2015 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo mal súd preukázané, že rodičia absolvovali pohovor na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny s tým, že postupne pri ďalších stretnutiach budú si osvojovať zručnosti komunikácie medzi sebou v záujme maloletého dieťaťa. Najbližšie stretnutie malo prebehnúť dňa 20.08.2015. Pred úradom rodičia uviedli, že na základe spoločného stretnutia dospeli k záveru, že matka bude súhlasiť so zverením maloletého B. do osobnej starostlivosti otca a stretávanie sa bude uskutočňovať na základe dohody s tým, že každý nepárny víkend od piatku po skončení škôlky o 14.30 hod. do pondelka do 07.45 hod. bude maloleté dieťa u matky, kedy po skončení styku ho matka zanesie do škôlky. Cez párny týždeň sa rodičia dohodnú na stretávaní matky so synom počas týždňa. Vo veci vyživovacej povinnosti sa rodičia dohodli tak, že matka uhradí v mesiaci august 50,00 Eur na výživu dieťaťa a keď sa matka zamestná, tak si vyživovaciu povinnosť upraví v rámci súdneho konania. Matka bola zo strany úradu upovedomená o dôsledkoch svojho prípadného nevhodného správania sa k maloletému.

Z úradného záznamu spísaného na Okresnom súde Námestovo dňa 19.08.2015 vyplýva, že na okresný súd sa bez predvolania dostavila matka, ktorá oznámila súdu, že súhlasí s úradným záznamom zo dňa 30.07.2015, ktorý bol spísaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove. Navyše však oznámila, že otec jej po dvoch týždňoch od spísania úradného záznamu oznámil, že maloletého syna jej aj tak nedá v stanovený nepárny týždeň, pokiaľ nebude skočené súdne konanie.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať, alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

a) platil výživné v nevyhnutnej miere,

b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, ... atď..

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Z obsahu spisového materiálu nepochybne vyplýva, že otec osvedčil nárok, ktorý uplatňuje návrhom na vydanie predbežného opatrenia. Rozsiahle dokazovanie nie je vzhľadom na charakter predbežného opatrenia namieste. Nepochybne však bolo v konaní osvedčené, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, majú problém medzi sebou komunikovať, dochádza medzi nimi k názorovým stretom ohľadne výchovy maloletého dieťaťa.

Vo vzťahu k obidvom rodičom však treba zdôrazniť, že ciele výchovy dieťaťa sú formulované v článku 29 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý je tiež súčasťou nášho právneho poriadku. Z psychologického hľadiska je cieľom výchovy dieťaťa jednoznačne jeho všestranný vývoj na fungujúcu, citovo a psychosociálne zrelú ľudskú osobnosť s produktívnou sociálnou orientáciou. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a povinnosť chrániť záujmy dieťaťa, ďalej riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba, resp. určiť miesto jeho pobytu a právo sa o neho osobne starať. Rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu. Je preto prvoradou povinnosťou a súčasne právom obidvoch rodičov podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že rodičia spolu nežijú. Rodič, ktorému je dieťa zverené do výchovy nesmie brániť druhému rodičovi v styku s dieťaťom. Vo veku maloletého B. sú deti manipulovateľné, ovplyvniteľné a je vysoko pravdepodobné, že rodič svoj animozitu voči druhému rodičovi po rozpadnutí ich partnerského vzťahu rieši prostredníctvom maloletého dieťaťa, čo nepochybne pôsobí na dieťa veľmi negatívne. Skutočnosť, že do vzájomných konfliktov, resp. nedorozumení rodičov je zaťahované dieťa, nevrhá dobré svetlo ani na jedného z rodičov. S poukazom na nepriaznivé reakcie a ataky rodičov medzi sebou treba uvažovať aj pri rozhodnutí vo veci samej, aby bolo dôsledne zistené, aj prípadným znaleckým dokazovaním, aký je vzťah dieťaťa ku každému z rodičov. Ak sa to bude javiť potrebné (čo zatiaľ nie je ani osvedčené), bude sa dieťa stretávať s druhým rodičom, prípadne za účasti psychológa. Obidvaja rodičia sú povinní prekonať vzájomnú averziu a v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa je nevyhnutné, aby si vybudovali korektné vzťahy, ktoré budú viesť k realizácii práva matky stykať sa s dieťaťom, ktoré nemá zverené do výchovy týmto predbežným opatrením. Otec nemôže matke brániť v styku s dieťaťom. Práve naopak, je povinný vytvárať podmienky pre hladký priebeh týchto stretnutí. Ak otec bude brániť matke v styku s dieťaťom, je možné, že súd rozhodne o jeho zverení do výchovy matky, resp. nie je vylúčená do budúcna u rodičov ani striedavá starostlivosť. Rodičia sú povinní práva svojho dieťaťa nielen deklarovať, ale najmä rešpektovať a v maximálnej miere sa im prispôbiť. Iný postup je kontraproduktívny a vedie k odcudzeniu rodiča s maloletým dieťaťom a k ochladeniu ich vzájomných vzťahov, čo nie je vôbec žiaduce. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť, je treba zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá až do času, kým nie sú schopné samostatne sa živiť. Keďže predbežným opatrením ide iba o provizórnu úpravu pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej, pričom zásady dokazovania platné v civilnom procese sa nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného predbežného opatrenia, v súlade s ust. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine uložil súd matke

povinnosť prispievať na výživu dieťaťa zatiaľ v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťaťa v nadväznosti na zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime.

V záujme stabilizácie právnych pomerov účastníkov na účely ďalšieho postupu vo veci samej, považoval krajský súd za opodstatnené nariadiť predbežné opatrenie spôsobom formulovaným vo výroku tohto uznesenia. Nariadené predbežné opatrenie upravuje vzťahy rodičov do času definitívnej súdnej úpravy konečným rozhodnutím vo veci samej, ktoré predbežné opatrenie žiadnym spôsobom neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ ide o zverenie maloletého dieťaťa do dočasnej výchovy otca, odvolací súd vychádzal zo stanoviska rodičov, ktoré bolo prezentované na súdnom pojednávaní v nadväznosti na úradný záznam, ktorý rodičia spísali dňa 30.07.2015. Pokiaľ ide o stanovené výživné, toto výživné bolo určené v nevyhnutnej miere, ktoré prináleží dieťaťu na uspokojovanie základných, osobných (životných) potrieb, a to bez ohľadu na fakt, v akej výške bude v konečnom dôsledku určené výživné povinného rodiča, vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Pri dočasnej úprave styku matky s maloletým, odvolací súd taktiež vychádzal z vôle rodičov prezentovanej dňa 30.07.2015 pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

Toto predbežné opatrenie zanikne dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.